

sech á la soca del arbre á l' alsada de la ma, y las papellonas, orugas y altres insectes cahuen en el llansol ó parassol que per endavant s' ha extés á sota.

Malgrat á estar recubert el plom de suro y de cuyro destinats á esmortuir la violencia y duresa del cop, arriva molt sovint que ab l' us del maillet se fan greus feridas á l' escorsa del arbre, per lo que no es prudent ferlo servir en arbres massa tendres.

(Continuará)

NOTAS BIBLIOGRÁFICAS

Noticia de lo publicat referent á Historia Natural Catalana.

BOTÁNICA

—*Especies españolas del género «Adenostyles» Cass.*, per D. M. Rivas Mateos. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1903).—Baix aquest epígrafe, publica'l Sr. Rivas una nota crítica sobre tres especies citadas á Catalunya: la *A. albifrons* Rchb., en el Pirineu; la *A. pyrenaica* Lge. (var. *viridifrons* Costa, de la *A. albifrons* Rchb.), en las valls de Núria y d' Arán; y la *A. alpina* B. A. F., del Pirineu.

—*Polimorfismo del «Medicago littoralis» Rohde*, per D. M. Rivas Mateos. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1903).—Manifesta que durant l' estiu recullí en abundancia aquesta Papilionácea en la desembocadura del Llobregat, plá de la Marina, y montanya de Montjuich, havent observat que al revés d' altres espècies, en aquesta prenen tant mes desenrotlló 'ls òrgans defensius, quant més separada está dels arenals marítims, alcançant el màximum en el terciari de Montjuich.

—*Ligeras notas de un paseo por Montserrat*, per D. Ricardo J. Górriz. (Bol. Soc. Arag. Cienc. Nat., 1903).—Després de ressenyar algunes excursions per la muntanya, enumera unes 80 plantas recollides el 4 de Juny. A continuació hi va una nota de D. Carles Pau sobre la *Veronica Teucrium* L., var. *prostrata* Costa; *Thalictrum pubescens* Schleich.; y *Th. mediterraneum* Jord. totas de Montserrat.

—*Plantas citadas en Montserrat, de existencia dudosa*, por D. Juan

Cadevall. (Bol. Soc. Arag. Cienc. Nat., 1904).—Enumera unas 200 plantas citadas á dita montanya per diferents autors, de quals citas se té de duptar segon las rahons que exposa, donant compte, ademés, de las otras localitats de Catalunya en que vegetan.—J. M. N.

MINERALOGÍA

—*La fluorina de Papiol (Barcelona)*, por D. M. Rivas Mateos. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1903).—Dóna compte de que en la montanya denominada «Puigpadró», á 3 km. del Papiol, s' hi trova una gran massa de *fluorina*, atravesada per petitas betas de *galena*, observantshi també, encare que en poca cantitat, *malaquita*, *azurita*, *bornita*, *calcopirita* y *pirolusita*; al mateix temps fá una lleugera ressenya de la cristallisació que presenta.

—*Localidades españolas de minerales nuevas ó poco conocidas*, por D. L. Fernández Navarro. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1904).—Cita los minerales següents:

*Mispique*l (Arsenopirita)—Setcasas (Girona).

Pirolusita.—Pineda (Barcelona).

Calcita.—Montjuich (Barcelona), blanca, niviforme. Figueras (Girona), bituminosa.

Siderita.—Reus (Tarragona). Espática.

Aragonito.—Adri (Girona). En basalt.

Talco.—Figueras (Girona). Esteatita.

Augita.—Santa Pau (Girona). Cristallisada.

Sanidina.—Santa Pau (Girona). En lava.

Hulla.—Surroca (Girona).

—*Magnetitas españolas y portuguesas*, per D. Salvador Calderón. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1904).—Fa una ressenya dels jasciments de *magnetita* de la Península. Al parlar de Catalunya, anomena els de Cárals, San Feliu de Buxalleu y Maranges (Prov. de Girona), en que está associat el mineral, ab *granatita* y *anfibolita*, lo mateix que á Palafrugell y Arbucias. Al Montseny se trova la *magnetita* associada á *granat* y *hornblenda* en roca, citantse també, á Montmany y Figaró (Barcelona).

—J. M. N.

GEOLOGÍA Y PANTEOLOGÍA

—*La montagne de sel de Cardona (Catalogne)*, per A. Martel. (La Nature, 1902).—Conté algunas indicacions respecte las covas que hi han, originadas per l' acció de l' aygua y exploradas per dit senyor.

—*Le carbonifère des Pyrénées*, per M. Roussel. (But. Soc. Géol. de France, 1902).—Detalla 'ls llits d' hulla de Seu d' Urgell, Sant Joan de las Abadesas, Gerri y algún altre referintlos al pis estefaniense, y caracterisats pe 'ls fòssils: *Pecopteris arborescens*, *P. polymorpha*, *Sphenopteris latifolia*, *Odontopteris Brardi*, *Calamites Cisti*, etc., determinats per M. Zeiller.

—*La faune ichthyologique des calcaires lithographiques de la province de Lérida (Espagne)*, per M. H. Sauvage. (Bull. Soc. Géol. de France, Tome II (4éme. série, núm. 3).

—*Noticia sobre los peces de la caliza litográfica de la provincia de Lérida (Cataluña)*. per H. Sauvage, (Mem. Real Acad. Cienc. Barcelona, Tomo IV).—Dóna compte del descobriment fet per D. Lluís M.ª Vidal, de diferents peixos en unes calissas litogràficas de Santa Maria de Meyá (Montsech), que refereix al virgulense per sa afinitat ab las calisses de Baviera. Las especies trovadas son las següents:

Spirangium.

Undina? *Leridae*, nov. sp.

Lepidotus, sp.

— *Ilergetis*, nov. sp.

Propterus Vidali, nov. sp.

Microdon aff. Egertoni, Thioll.

Caturus Tarracensis, nov. sp.

Megalurus Wodwardi, nov. sp.

Aspidorhyncus?

Leptolepis Voithi, Agass.

Ætalion Vidali, nov. sp.

— *gigas*, nov. sp.

Vidalia Catalunica, nov. gen., nov. sp.

Totas las especies están representadas en hermosas fototipias.

—*Una playa de Terreno cuaternario antiguo en el llano de San Juan de Vilasar*, per D. Jaime Almera Pbro. (Mem. Real Acad. Cienc. Barcelona, Tomo IV).—Dóna compte de la constitució geològica d' aquest plà, y d' un interessant jasciment de Moluschs, quinas espècies enumera, vinent caracterisat pe 'l *Strombus Mediterraneus* Duclos, *Conus Mercati* Brocchi, y *Adeorbis Woodi* Hórnes, var. *lateumbilicata* Almera et Bofill, desaparescuts avuy de nostra mar.—J. M. N.

—*Los Volcanes extinguidos de la Provincia de Gerona*. (San Feliu de Guixols 1904, 1 vol in-8, III + 120 pág. y un mapa), por D. José Gela-

bert, Pbro.—Nostre ben volgut consoci Mossen Gelabert mostra en aquesta monografia una gran laboriositat ya que no solsament ha tingut de fer estudis pera redactar el texte sino que també ha tingut de traballar en obtenir interesantísimas fotografías y croquis puig d'ell son tretas las figures que adornan son llibre, alguna de las quals me recorda las agradables excursions que ab ell vaig realisar pels voltans d'Olot, en Octubre de 1903.

Després de unas breus observacions en general de la regió volcánica, pasa á descriure un per un els trenta quatre volcans coneguts dels quals dona un quadro estadistich.

A continuació enrahhona de las deu corrents de basalt que s'han observat fins are.

Tracta després, de la acció volcánica, de l' estructura y época dels volcans, terminant ab un estudi dels productes volcànichs y dels moviments seismicichs.

La obra va acompañada d' un gran mapa de la regió volcánica de la província de Girona, y precedida d'un prolech de nostre respectable consoci el Dr. Almera.

Aquesta obra qu' interesa á tota persona instruïda, es indispensable als que desitgin fer algú estudi nou sobre la es mentada regió ó realisar per ella excursions científicas.—A. DE Z.

—*Trabajos de la Comisión encargada del estudio de los volcanes de la provincia de Gerona*, per D. Salvador Calderón. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1904). —En aquest treball solsament enumera les localitats recorregudas per la Comissió y volcans visitats, entre 'ls quals hi ha 'l que s' assenta entre Estanyol y San Dalmay, no citat encare. Se reculliren més de 300 exemplars de rocas volcánicas, ocupantse actualment la Comissió en ordenar lo fet y estudiar las rocas recullidas pera publicar oportunamente una memoria. Acaba 'l treball ab unas conclusions provisionals sobre extensió de la regió volcánica, zona á que correspón, topografía del terreno, distribució dels volcans, formas de las manifestacions volcánicas del país, etc., etc.—J. M. N.